

Hlahol zvonov

Časopis farnosti Šaštín-Stráže

*Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi
(Božie telo)*

Oslava 2. narodením spevokolu Sedmohlások

Milí bratia a sestry, na začiatku prázdnin vás srdečne pozdravujem.

Pán Ježiš povzbudzoval apoštolov a pozýval ich do samoty na opustené miesto, aby si trocha odpočinuli. Aj nás povzbudzuje, aby sme si cez prázdniny a dovolenky odpočinuli. Zaiste sme všetci unavení, lebo žijeme v dobe stresov, naháňania, nervozity, časových limitov a často sa nevieme ani zastaviť. Čas prázdnin a dovoleník nám ponúka šancu k stretnutiu sa vo svojom vnútri so sebou, zamyslieť sa nad svojím životom, prehodnotiť svoje aktivity, smerovanie svojho života, vzťahy v rodine... Povzbudzujem vás, aby ste leto využili nielen na spoznávanie neznámych lokalít, ale aj na spoznávanie seba a svojho vnútra. Nájdime si čas na prečítanie dobrej knihy, na osobnú modlitbu, na rozhovory so svojimi blízkymi aj o duchovných hodnotách. Prežime čas oddychu naozaj tak, aby sme si oddýchli a načerpali telesných i duševných síl do ďalšieho obdobia.

Prajem vám radosť z úsilia o skvalitnenie života a radosť z toho, že sa približujete k Bohu i k ľuďom.

Váš duchovný otec Jozef

Mons. Dominik Tóth

(3. august 1925, Kostolný Sek (Šurany) – 16. máj 2015, Nitra)

rímskokatolícky emeritný pomocný biskup Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy

V sobotu 16. 5. 2015 vo večerných hodinách odišiel do domu Otca otec biskup Mons. Dominik Tóth, veľký ctiteľ Našej Patrónky Sedembolestnej Panny Márie, veľký priateľ a dobrodinec Národnej svätyne v Šaštíne. Uvažovali sme, že pre neho vymyslíme titul RYTIER SEDEMBOLESTNEJ. Myslíme, že si ho s istotou zaslúži, hoci „in memoriam“, za oddanú službu v Bazilike Sedembolestnej počas celej svojej biskupskej služby. Veríme, že Panna Mária mu vyprosila vstup do Nebeského kráľovstva práve v jej mesiaci máj a v jej deň - v sobotu. Odpočinutie večné, daj mu Pane. A svetlo večné nech mu svieti. Nech odpočíva v pokoji! Amen.

Vážení čitatelia - farníci! V poslednom čísle Hlaholu zvonov sme vás oslovili s prosbou o pomoc a podporu výroby pánskych krojov pre potreby našej farnosti. **Ďakujeme dobrodincom, ktorí túto myšlienku finančne podporili.** Ak má ešte niekto záujem prispieť na tento účel, môže osloviť pani Ľ. Machovú. Kroje sa budú používať napr. pri Fatimských pobožnostiach, púťach a iných farských či cirkevných slávnostiach. Srdečné Pán Boh zaplať všetkým!

OBSAH

1. Príhovor + Mons. D. Tóth
2. Obsah
3. Na rozlúčku, otec direktor!
4. Malí služobníci s veľkým významom
5. Celoslovenské večeradlo
6. Májová Fatimská pobožnosť
7. Spoločenstvo MZK – apríl
8. 3. Púť hasičov
9. Don Peter Kuchár SDB
10. Mons. František Reves
11. Sr. Terézia Vavrovičová FMA
12. Sr. Hedviga Morávková FMAz
13. Zvony v Národnej svätyni
14. Putovanie vzácneho obrazu
15. V Šaštíne-Strážach sme sa stretli
so svätcom našich čias
16. Biblisti + Spomienka...
17. List matky svojim (už neveriacim) deťom
18. TOP NEWS - Správy zo sveta
19. Spoločenská kronika

Občasník 3/2015

Vydané pre vlastnú potrebu

Vážení čitatelia! Chceli by sme sa v mene redakčnej rady obrátiť na vás s prosbou o pomoc i spoluprácu. Nie každý človek má dar slova či reči a netrúfne si napísať príspevok do časopisu. Mnohé veci tak zostanú pre ostatných neobjavené a na veky zabudnuté. Dávame vám návrh na spoluprácu: ak máte námet, príbeh, fotografiu, starý časopis, knihu, spomienkový predmet na niekoho výnimočného, alebo čokoľvek iné, ozvite sa nám (mailom: hlaholzvonov@gmail.com, telefonicky: 0903 566 414 – don Pöstényi, 0907 229 823 – p. Machová, alebo nás kontaktujte osobne). Spoločne s vami materiál spracujeme a zverejníme prostredníctvom nášho farského časopisu aj ostatným vďačným čitateľom.

Taktiež ďakujeme po prvom roku existencie nášho Hlaholu zvonov za všetky prejavy uznania a povzbudení. Teší nás, že časopis si našiel svojich čitateľov. Všetky ohlasy, ktoré od vás dostávame, nám ukazujú ďalšie smerovanie farského časopisu. Zaujímajú nás všetky vaše postrehy, rady a námety do ďalšej práce. Chceme, aby bol farský časopis spoločným dielom celej farnosti a preto vás povzbudzujeme k aktívnemu zapojeniu sa do jeho prípravy. Veľa krásnych zážitkov pri čítaní Hlaholu zvonov praje redakčná rada.

Farský časopis zostavili: don Jozef Pöstényi, správca farnosti, don Marek Michalenko, direktor miestnej saleziánskej komunity, don Emil Šafár a Mgr. Ľudmila Machová. Zároveň ďakujeme za pomoc ostatným saleziánom z miestnej komunity, ktorí prispeli k vydaniu časopisu. Svoje rady, nápady, pripomienky i postrehy nám môžete poslať na našu mailovú adresu: hlaholzvonov@gmail.com.

Grafické spracovanie a tlač: Tlačiareň LUNA, Moravský Svätý Ján.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Na rozlúčku, otec direktor!

Aj napriek tomu, že sme vždy na konci školského roka pripravení na zmeny v komunite našich saleziánov, každá zmena nás zasochí. Nebolo tomu inak ani teraz, keď sme sa dozvedeli, že odchádza samotný pán direktor. Doteraz aj člen redakčnej rady nášho farského časopisu, ktorý dohliadal predovšetkým na odbornú terminológiu v textoch. Stál pri zrode Hlaholu zvonov a pomáhal v jeho začiatkoch. Do našej farnosti prišiel don PaedDr. Mgr. Marek Michalenko SDB k 1. júlu 2005 do funkcie vychovávateľa a učiteľa. Od roku 2010 bol vedúcim vychovávateľom na internáte pri GJB, učiteľom a duchovným správcom GJB. Na direktorskú stoličku zasadol v roku 2011 a sedel na nej až do konca svojho pôsobenia v našej farnosti. V decembri sme mu blahoželali k okrúhlym narodeninám, v tomto časopise mu blahoželáme k 10. výročiu kňazskej vysviacky. Zároveň sa s ním po desaťročnici lúčime. Tak sme sa ho aj niečo spýtali:

V našej farnosti si prežil na rôznych pozíciách 10 rokov. To je jedna štvrtina z tvojho doterajšieho života. Ako ty sám zhodnotíš túto kapitolu svojho života?

Končí sa moja 10-ročná púť pri Sedembolestnej. Je to štvrtina môjho života, polovica zasväteného saleziánskeho rehoľného života a celý doterajší kňazský život. Ďakujem Bohu, Panne Márii a don Boscovi, za všetko. Je toho naozaj veľmi veľa, čo som zažil na tomto miestovom najvýznamnejšom mieste pre katolí-

kov Slovenska. Veľmi si cením možnosť byť pri našej Patrónke, osobitne počas jubilejného Roku Sedembolestnej. A zároveň byť na mieste prvej slovenskej saleziánskej komunity. Ďakujem za všetkých ľudí, ktorých som spoznal, stretol, sprevádzal. Verím, že moje dobrodružstvo s Pánom bude pokračovať na mojom novom pôsobisku. Zahŕňam Vás do modlitby a zároveň prosím o modlitbu.

Vieš čo ťa čaká v Novej Dubnici?

Saleziánske dielo v Novej Dubnici (okr. Ilava) spočíva v správe farnosti, v ktorej sa nachádza mládežnícke stredisko a cirkevná katolícka Spojená škola sv. Jána Bosca. V komunite nás bude 8 saleziánov, z toho 7 kňazov. Moje určenie bude robiť duchovnú správu tejto školy, čiže učiť náboženstvo, organizovať duchovné obnovy pre žiakov a zamestnancov školy, slúžiť sv. omše a spovedať. A vypomáhať v klasickej farskej saleziánskej pastorácii. Veľa podobného, ako som robil aj v Šaštíne-Strážach.

Keď odišiel z našej farnosti don Zachar, ktorý učil mojich žiakov náboženstvo, tak im don Michalenko vysvetľoval, že je to niečo podobné ako vo futbale. Nikdy nevieš, kedy si ťa ktorý futbalový klub kúpi a ty musíš prestúpiť. Prajeme mu, aby ho tento „klubový prestup“ bolel čo najmenej. Nech Pán žehná jeho dielo v ďalšej farnosti! Radi ho u nás uvidíme pri akejkoľvek príležitosti, ak na nás nezabudne? Ďakujeme mu za všetko, čo pre farnosť, saleziánsku komunitu i farský časopis urobil.

Malí služobníci s veľkým významom

Vyššie 200 malých, väčších i dospelých miništrantov sa zúčastnilo 9. mája 2015 už 9. ročníka Púte miništrantov v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne-Strážach. Program púte začal v ranných hodinách. Po registrácii účastníkov púte sa starší chlapci venovali workshopom a pre mladších chlapcov bola pripravená katechéza. O 11. hodine začala slávnostná svätá omša s účasťou najväčšieho počtu miništrantov počas celého roka v našej Bazilike. Zástup malých i veľkých miništrantov z celého Slovenska v sprievode svojich farských kňazov a otca biskupa Mons. Rábka sa prišiel pokloniť patrónke Slovenska v Národnej Bazilike. Mons. Rábek vo svojej homílii povzbudil chlapcov k správneému výberu svojho budúceho povolania. Určite boli medzi prítomnými miništrantmi aj mnohí, ktorí raz budú kňazmi. Chlapcov tiež povzbudil, aby sa nebáli podľa príkladu sv. Tarczicia, hlásiť k viere a k Cirkvi. Svoje myšlienky zapísal otec biskup aj do Pamätnej knihy v Bazilike: „S prosbou, aby Panna Mária vyprosovala pre všetkých miništrantov dary Ducha Svätého, aby z nich vyrástli uvedomelí a aktívni kresťania, a aby mnohí z nich mohli dostať i prijať aj povolanie ku kňazskej službe – a s vďakou všetkým, čo sa im venujú.“ Po slávnostnej sv. omši bol priestor na pamätnú spoločnú fotografiu miništrantov, otca biskupa, kňazov a duchovných. Nasledoval obed a sladká odmena v podobe zmrzliny. Potom

program pokračoval na nádvorí kláštora diskusiou na tému: Čo vy na to, otec biskup? S trpezlivosťou a zmyslom pre humor sa dozvedeli chlapci odpovede od otca biskupa a jeho vikárov na ich všetečné otázky. Dozvedeli sa, čím by boli, keby sa nestali kňazmi, či prídu neveriaci do neba, chlapci sa tiež spýtali, prečo ešte nevideli Ježiša Krista a neboli vypočuté ich modlitby, ale aj koľko rokov musí mať kňaz, aby sa mohol stať biskupom a koľko hodín denne sa musí kňaz modliť. Od otca biskupa Rábka sa dozvedeli koľko má rokov, že ešte stále aktívne behá polmaratón, svätú omšu slúžil aj na Kriváni, a dokonca i to, v akom spáva pyžame. Program púte pokračoval atraktívnymi hrami na ihrisku pri oratóriu. Záverečným bodom programu Púte miništrantov bolo stretnutie s eucharistickým Kristom v adorácii a požehnanie na cestu domov.

Miništrantom z našej farnosti pripravil Peter Lisinovič (animátor zodpovedný za miništrantov) v spolupráci s don Jaňom Naňom SDB zaujímavý program až do neskorého večera. Nemenej zaujímavé bolo pre chlapcov aj prenocovanie v oratóriu. Celú púť ukončili miništranti v nasledujúci deň – v nedeľu, spoločnou účasťou a miništrovaním na farskej omši o 8.45 h. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa o program Púte miništrantov akýmkoľvek spôsobom zaslúžili a chlapcov na dva dni zamestnali zaujímavým a zmysluplným programom.

Večeradlo očakávania a modlitby s našou Patrónkou

Celý rok 2014, zasvätený našej Sedembolestnej Matičke, sa k nej vinul náš národ, aby si „so sústrasťou“ pripomínal jej bolesti, „ktoré s Kristom trpela tiež i za Slovenskú vlasť“. Dnes však nastal čas pozerat' sa na tieto bolesti Sedembolestnej vo svetle Fatimskej, v ktorom sa vyjavilo. Nastal čas vidieť, akú cenu a akú silu tieto bolesti majú pre veľký Boží plán spásy, že nám toto svoje Srdce mohla vo Fatime ponúknuť ako našu záchranu. Nebyť Sedembolestnej, nebolo by ani Fatimskej. Nebola by mohla Mária v tejto tak ťažkej dobe prísť z neba, aby nám ponúkla svoje Nepoškvrnené Srdce ako bezpečné útočisko, ba ako znamenie a nástroj konečného Božieho víťazstva na tomto svete.

A náš národ má tak blízko k tomuto jej prebodnutému Srdcu! A teda aj k Božiemu plánu s ním - práve preto má tak blízko aj k jej víťaznému Nepoškvrnenému Srdcu, že práve tu dostala „jednu z najväčších odpovedí“ patriť k víťaznému šiku jej malých detí. Toto jarné celoslovenské večeradlo, ktoré sa tohto roku uskutočnilo v Šaštíne-Strážach, si už pripomína tridsiate výročie prvého celoslovenského večeradla, konaného tajne, ešte za totality, tiež v blízkosti tejto Národnej svätyne, i pätnáste výročie, keď sa v roku Veľkého jubilea Ježiša Krista konalo tiež tu v Šaštíne-Strážach. Toto sú vzácne ohnivé reťaze celoslovenských večeradiel, konaných dvakrát do roka na rôznych miestach Slovenska. Každé jedno má nenahraditeľnú cenu a úlohu, ako je známe o reťazi, že žiadne ohnivo v nej nemôže chýbať, lebo drží všetky ostatné. A tak odtiaľto budeme pokračovať ďalej a ponesieme štafetu Máriinho víťazstva až do jeho úplného zavŕšenia podľa prísľubu z Fatimy, lebo oddávna vieme, že Mária nesklame! Zdá sa, že nám tu naša Patrónka a zároveň víťazná Veliteľka dala osobitný dar svojej nehy a jemnosti mate-

rinského pohladenia, ktoré tu mnohí pocítili podobne, ako kedysi Izraeliti na púšti, keď sa pýtali: „man hu?“ – „Čo je to?“ - keď sme mohli pozorovať, že aj iní vnímajú to čo ja. Sú to milosti Roka Sedembolestnej ako posila do ďalších zápasov. Mária tu naozaj bola, to len Ona môže dať svojim deťom, aby sa tak dobre cítili pri Mame. Možno však nie každý mohol tak zblízka pozorovať aj ďalší zázrak našej milosrdnej a mocnej Matky: Spoločenstvo tunajších dobrovoľníkov. To je len zázrak, že títo ľudia, čo neustále slúžia pútnikom a majú za sebou tak náročný milostivý rok, nerobia túto prácu ako rutinu, ale dokážu ju prežívať celým srdcom aj v krajnom vyčerpaní, v hlbokoj radosti a s dotatím vnímať hojný dážd' milostí. A tak úžasne vnímať aj jej pozvanie do večeradla! Na takomto mieste sa Boží nepriateľ proti nim činil, to nás nemôže ani prevapíť. Ale ešte od návštevy otca Gobbiho tu, ale aj v okolí, stále bez prerušenia pokračujú rodinné večeradlá, pripravené „zapáliť i väčšie ohne“. Aj ich milosti sa tu určite uplatňujú a získavajú veľa nových nadšencov za tento víťazný plán našej nebeskej Matky.

Tá, ktorá povedala svoje „áno“ Bohu, už po slovách Simeona celý život prinášala túto obeť svojho prebodnutého Srdca, dnes nás volá v sile tohto svojho Nepoškvrneného Srdca vybojovať spolu s ňou najväčší zápas Cirkvi za konečné Božie víťazstvo. A ono je už tu, lebo sa koná to, čo pre toto víťazstvo žiadala. Sme tu, spolu s ňou vo večeradle modlitby a očakávania nových Turíc.

A keď vidíme veľkú silu Máriinej prijatej a obetovanej bolesti, môžeme si byť istí, že aj naše bolesti, obetované Bohu, nie sú márne, ale majú v Božom pláne svoje miesto a večnú hodnotu. Pripojme ich k obeť Tej, ktorá ich so svojimi pripojila ku Kristovej obeť a určite uvidíme nové ráno Božej éry na tomto svete.

Alžbeta Vojtková

Slová vďaky a vyznania od priamych účastníkov večeradla:

Pane Ježišu, chceme Tvoju Matku Máriu aj Teba chváliť za to, že sme mohli byť účastní na nádhernej akcii – Celoslovenskom večeradle Mariánskeho kňazského hnutia. Stretli sa tu ľudia z celého Slovenska a naozaj jednomyseľne po celé dva dni zotrvávali v modlitbách. Boli sme svedkami veľkej jednoty a vzájomnej lásky. Bola až hmatateľná veľká úcta k Tebe, Pane Ježišu, aj k Tebe, Panna Mária! Chválime a ďakujeme Ti, Pane Ježišu, aj za ochotných dobrovoľníkov, ktorých bolo takmer 40. Ochotne a obetavo slúžili všetkým účastníkom. Ďakujeme Ti, Pane Ježišu, a chválime Ťa aj za Tvoje dary a talenty, ktoré si nám z lásky k nám dal. Snažili sme sa ich službou blíznym rozmnožovať, aby si sa Ty oslávil. Chceme Ťa, Pane Ježišu, prosiť aj za vyliatie Ducha Svätého na všetkých - na pútnikov, dobrovoľníkov, ale najmä na kňazov, ktorí Ťa tu oslavovali, ale aj na tých, ktorí sa nezúčastnili na tejto veľmi požehnanej púti. Veríme, že Panna Má-

ria, keďže nás tu zhromaždila, nám vyprosí veľa milostí, ktoré sú tak potrebné pre nás - jej deti. Chválime a vebíme Ťa, Pane Ježišu!

Odkaz od pani Vojtkovej všetkým účastníkom:

„Mám veľmi veľa krásnych ohlasov. Mária tam musela byť, to ináč nie je možné! - Však vieme, že bola, lebo sľúbila. Veľká vďaka za všetku Vašu pomoc! Zdravím! V modlitbách spolu Alžbeta Vojtková.“

Májová Fatimská pobožnosť ako svadba v Káne Galilejskej

Májovú Fatimskú pobožnosť prežívali desiatky veriacich v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne-Strážach v spoločnosti nielen Fatimskej Panny Márie, ale aj arcibiskupa Mons. Stanislava Zvolenského. Zúčastnili sa jej mnohí diecézni kňazi, ktorí vyslúžili kajúcim sa veriacim množstvo sviatostí zmierenia. Pobožnosť začala spoločným ružencom a pokračovala svätou omšou. Vo svojej homílii rozvinul Mons. Zvolenský slová z evanjelia o svadbe v Káne Galilejskej. Aby sa aj veriaci v Bazilike cítili ako na hostine – prežívame sv. omšu, na ktorej sa budeme sýtiť chlebom. Pozvať Pána Ježiša a Pannu Máriu na nejakú ľudovú udalosť neznamená, že tam majú osobne prísť, ale to, aby tam boli, si prajeme v mysli. Môžu tam prísť a naozaj tam budú, ak na to budeme myslieť a želať si to. Prítomnosť Pána Ježiša sa nám vždy ľahšie prijíma v spoločenstve. Aj tu tvoríme akési spoločenstvo a prítomnosť Pána Ježiša a Panny Márie sa nám tak spoločne lepšie prežíva. Panna Mária rozumie, čo nám chýba – trpezlivosť, pokora, sila odpustenia, zdravie, obrátenie – vlastné alebo iných... Panna Mária vie lepšie ako my sami, čo nám chýba. Ak budeme vnímaví, s Božou pomocou objavíme niečo, čo sme o sebe nevedeli. Aj to je prejavom pokory, ak človek ráta s tým, že má chyby a urobí niečo pre to, aby sa zmenil. Niektoré chyby vo svojom vnútri vidíme a niektoré nie.

Mons. Zvolenský si práve v tento deň pripomínal 11. výročie svojej biskupskej vysviacky – 2. mája 2004 bol v Trnave konsekrovaný za biskupa. Na záver Fatimskej pobožnosti mu v mene všetkých prítomných kňazov i veriacich zablahožela dekan šaštínskeho

dekanátu Milan Čaniga a rektor Baziliky don Ján Čverčko SDB mu odovzdal kyticu.

Najbližšie stretnutie lektorov sa uskutoční 2. septembra 2015 o 18.45 ako obvykle.

Upratovanie Baziliky pred Národnou púťou bude 11. 9. 2015.

Prečo vidíme na iných tisíc chýb a na sebe ani jednu jedinú?

Hostom aprílového otvoreného stretnutia spoločenstva MZK bol Roman Kňažko. Manžel a otec 5 detí, ktorý sa prišiel podeliť s krásnymi myšlienkami o odpúšťaní. Na stretnutie s ním prišli nielen členovia spoločenstva MZK, ale aj farníci, ktorí spoločne zaplnili Zimnú kaplnku.

Úvod patrilo stretnutiu s Pánom Ježišom - adorácii pred sviatosťou oltárnou a spievaným i hovoreným chválam. Nasledovalo požehnanie prítomných a potom už dostal slovo host – pán Roman Kňažko. Témou jeho prednášky bolo odpúšťanie, ktoré nás sprevádza po celý život. Hriech neodpustenia je niečo veľmi vážne, čo si bežne človek ani neuvedomuje. Ak nechcem odpustiť a som zatvrdený, Boh mi nemôže odpustiť, lebo nie som schopný odpustiť ani ja. Každý jeden z nás má svoj dlh voči Bohu – to sú moje hriechy. Ak ma niekto druhý zranil, nevidím svoju podľanosť voči Bohu, ale vnímam len to, čo kto dlží mne. Môj dlh voči Bohu mi však bol odpustený vďaka obeti Ježiša Krista na kríži. Ak chcem voči svojmu bratovi uplatňovať spravodlivosť, aj Boh bude odo mňa žiadať spravodlivosť. Môžem si vybrať, či chcem ísť bránou milosti alebo milosrdenstva. U druhých často vidíme aj maličkosti, ktoré u seba nevnímame. Prečo máme často v živote guráž ukazovať na hriechy druhého? Pred Bohom sme všetci hriešnici – nemáme malé a veľké hriechy. Ak sa nám zdá, že sme spravodlivejší ako ostatní,

mali by sme sa pozrieť na kríž: „Tak veľké boli moje osobné hriechy, že za mňa Ježiš zomrel na kríži.“ Musím si uvedomiť veľkosť Ježišovej lásky ale aj mojej viny. Ľudia plní kritiky a zatrpknutosti, ktorí chcú každého napraviť, sú vlastne oklamaní. Spoluviná je vždy na obidvoch stranách. „Ja som spravodlivý a ty uznaj!“ – tak sa žiaden problém nevyrieši. U seba musíme vidieť brvno v oku a u druhých len tie smiešne smietky.

Pokiaľ mám ja osobne problém odpustiť, je to z dvoch dôvodov: buď nevidím svoj dlh voči Bohu, alebo nevidím Božiu lásku ku mne – aký veľký dlh – hriech mi Boh odpustil. Ak niekomu neodpustím, akoby som ho zväzoval do lana či obruče, ktoré sa postupne pridávajú, až sa z nich nedá pohnúť. Ide o duchovný stav. V spore musí vždy jeden urobiť pokánie ako prvý – priznať si skôr chybu a odpustiť. Krásnym príkladom uvoľnenia a odpustenia je príbeh o Šavlovi a kameňovanom Štefanovi.

Pretože sme boli na stretnutí spoločenstva Modlitieb za kňazov, typickým príkladom je náš vzťah práve k nim – ku kňazom. Mnohí hodnotia kňazov a biskupov. Oni sú viac na očiach. Pred kostolom, hneď po svätej omši, spustíme na nich kritiku a navliekame im tak jednu obruč za druhou.

Keď potrebujem odpustiť, musíme si uvedomiť nasledovné:

1. Treba nám odvrátiť pohľad od chyby druhého na vlastný dlh voči Bohu.
2. Uvedomiť si, že Ježiš zomrel za neho (môjho blížneho – brata či sestru) i za mňa. Musím sa za svojho protivníka modliť.
3. Snažiť sa pochopiť – ak sám niečo pokazím, aby druhí uznali, že som mal dobrú vôľu. Záleží od toho, ako bol človek vychovaný. Nemôžem žiadať lásku a nehu od človeka, ktorý bol bez nej vychovaný.
4. V modlitbe sa musím pokúsiť vysloviť jednoduchými slovami odpustenie blížnemu a zvolať na tohto brata požehnanie.

5. Učiť sa a vedieť sa ospravedlniť. Druhému nič nevyčítať. Je to milosť od Boha, vedieť urobiť ten prvý krok k uzdraveniu.

Pán Kňazko ponúkol aj zopár „súradníc“ na zamyslenie, ktoré si môžete nájsť aj vy: Matúš 6, 14 – 15, Matúš 18, 23, Matúš 7, 1 – 12, Ján 8, 7, Jakub 2, 10, Matúš 18, 18...

Je medzi nami veľa ľudí, ktorí roky nepristúpia k sviatosti zmierenia. Nepriznajú si svoju hriechnosť, nevyznajú hriech. Potom ani

neľutujú a nerobia pokánie. Žijú si svoj život v bubline bezhriechnej svätosti. Treba však mať na pamäti stále slová: „Kto z vás je bez viny, nech prvý hodí kameňom!“ Prečo radšej vidíme milión smiešnych chýb na druhých, než tie svoje vlastné? Veď akou mierou budeme súdiť my, tak budú súdiť aj nás a akou mierou budeme merať my, takou sa nameria aj nám.

So sv. Floriánom pod ochranu Sedembolestnej Panny Márie

Zastupy hasícov v slavnostných i pracovných uniformách a kolóna nablýskaných hasičských áut vyrazili 16. mája 2015 krátko pred 14. hodinou z námestia v Šaštíne-Strážach k Národnej Svätyni, aby si tu už po tretíkrát slavnostnou svätou omšou uctili svoj sviatok. Po treťi raz sa konala Púť hasičov, na ktorú dorazili hasičské zbory z celého širokého západného Slovenska. Dlhý zástup dobrovoľných i profesionálnych hasičov priviedla do Baziliky už tradične dychová hudba Popudané, za ktorou kráčalo takmer 50 vlajkonosičov s krásnymi vyšívanými hasičskými zástavami. Svätú omšu celebroidal biskupský vikár rezortu ministerstva vnútra plk. Mons. ThDr. František Bartoš, PhD. a koncelebrovali npor. Mgr. Ľ. Farkaš – duchovný pre hasičský a záchranný zbor spolu s rektorom Baziliky Mgr. Bc. Don J. Čverčkom SDB za spoluúčasti dekana šaštínskeho dekanátu vdp. JCLic. M. Čanigu. Do Národnej Svätyně priniesli hasiči svoje prosby:

- Svätý Florián, ty - patrón hasičov, ktorý si neohrozene vyznával vieru v Ježiša Krista, pomáhaj nám, aby sme boli vernými svedkami viery a evanjelia v našich rodinách.
- Pane Bože, na príhovor sv. Floriána, daruj nám svoju ochranu pred ohňom, katastrofami a prírodnými živlami, aby sme Ti mohli v pokoji slúžiť.
- Pane Bože, požehnávaj naše rodiny, aby sme vždy išli k prameňu živej vody, ktorým si Ty a od Teba čerpali silu do života.
- Pane Bože, prosíme ťa o ochranu pre nás

tu všetkych znromazadenych, aby sme pod ochranou sv. Floriána kráčali s radosťou do nebeskej vlasti.

- Pane, na príhovor sv. Floriána prijmi duše zosnulých hasičov do večného pokoja a blaženosti.

- Všemohúci a večný Bože, sv. Florián sa nehanbil vyznať svoju vieru v Teba. Naplň nás odvahou, aby sme aj my vyznali Tvojho Syna pred ľuďmi, a tak raz prišli ako jedna veľká farská rodina do krásy neba, kde žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Predstavujeme vám...

Don Peter Kuchár SDB, salezián - kňaz

Už v minulom čísle farského časopisu sme vás informovali, že do našej komunity prišiel nový salezián. Pre mnohých však nový nie je, pretože už v našej farnosti slúžil – dokonca dvakrát. Raz ako vychovávateľ na gymnáziu a raz ako novokňaz vo farnosti. V mene všetkých čitateľov sme mu položili zopár otázok, aby sme sa o ňom dozvedeli viac.

+Čo by ste prezradili na úvod z vášho súkromia?

Pochádzam z Prešova. Som najstarším z piatich súrodencov. Vyštudoval som strojnícku priemyslovku. Po maturite som dva roky pracoval vo Výskumnom ústave kovopriemyslu VUKOV Prešov, kde pracoval aj môj otec. So saleziánmi som sa spoznal ešte za komunizmu, keď sme sa tajne stretávali po bytoch. Neskôr som pracoval ako animátor. U saleziánov som si po páde komunizmu odslúžil aj náhradnú vojenskú civilnú službu.

Zo strojára kňazom

+Aký ste mali impulz pre zmenu strojárskeho povolania za kňazské?

Bolo viacero signálov pre toto rozhodnutie. Jeden z nich bol, že skoro nič ma v živote a v práci nenapĺňalo. Hrával som futbal, ale v určitom období sa mi prestalo dariť. Mal som jeden vzťah, ale ani tam to nefungovalo. Povedal som si, že niečo v mojom živote nie je v poriadku. Pýtal som sa sám seba, či som na správnej ceste. Do toho prišli impulzy od ľudí z okolia, či by som nechcel byť kňazom... Nevedel som si to predstaviť... a ani necítil hodný takéhoto daru. Dva roky som s tým bojoval, kým som sa vybral za pánom dekanom v Prešove v nádeji, že bude rád z nového bohoslovca. Upozornil ma, aby som si to dobre premyslel, lebo je to náročné povolanie. Zostal som z toho zaskočený. Mal som pocit, akoby ma odsunul. Po pár týždňoch som mal stretnutie s jedným saleziánom, ktorý mi veľa

vysvetlil a ja som pocítil impulz, že práve toto chcem. Nemal som ešte istotu a tiež som nemusel nikomu nič vešať na nos, ale začal som formáciu – prípravu pred noviciátom. Boli to stretnutia raz mesačne, o ktorých vedeli len rodičia, a tak sa to postupne u mňa „čistilo“. Začal som sa viac angažovať v stredisku, kde som robil „civilku“ – stanovačky, tábory, animácia skupín, futbalové turnaje... Tam som sa realizoval a naplňalo ma to.

+Ako sa rozvíjalo vaše kňazské povolanie?

Najprv som nastúpil na rok do noviciátu v Poprade, potom som pokračoval 2 roky v Žiline, kde máme intelektuálnu formáciu – filozofiu a pedagogiku. Potom nasledovalo tirocínium, tzv. pastoračná pedagogická prax. Prvý rok som bol práve tu v Šaštíne-Strážach u saleziánov na internáte (1996) a 2. rok na Matateyovej v Bratislave, kde sa otváralo nové stredisko.

+Čo sa dialo potom?

Provinciál ma poslal študovať teológiu do Poľska. Neskôr som pokračoval v štúdiách v Taliansku v Turíne, kde som mal aj diakonskú vysviacku. Po diakonskej praxi som bol vysvätený za kňaza v Žiline 5. 5. 2001.

Odchod na misie

Po kňazskej vysviacke som sa dostal opäť do Šaštína-Stráží, aby som sa zabehol v pastoračnej praxi. Odtiaľ som odišiel do Japonska. Bolo to tesne po páde dvojčiek v New Yorku. Išiel som s obavami, či tam vôbec doletíme. Po príchode do Tokia som dostal podmienku, naučiť sa v prvom rade jazyk. Prihlásili ma na kurz a každý deň som chodil na hodiny Japončiny. Bolo to v centre Tokia v mrakodrape na 43. poschodí... Bol odtiaľ celkom dobrý výhľad. Tam som zažil aj prvé zemetrasenie. Celkom dobre nás vtedy „pohojdalo“. Čakal som len, kedy sa to celé zosype... Zemetrasenie však prešlo a život znova fungoval ďalej, akoby sa nič nestalo. Žiadna panika, evakuácia – nič! Japonci sú na zemetrasenia zvyknutí, tam to trásie často...

+Ako to šlo s ťažkou japončinou?

Nebolo ľahké natlačiť tie znaky do hlavy. Paradoxom v Japonsku je, že skôr sa naučíte rozprávať ako čítať. Na čítanie treba ovládať aspoň 2500 znakov a to normálne trvá dva roky. Pamätám si, ako ma direktor poslal slúžiť sestričkám sv. omšu už po troch mesiacoch...! Mal som to prepísané všetko do latinky a tak som to nejako zvládol. Za ten rok som sa naučil kuchynskú japončinu. Pred odchodom na Šalamúnove ostrovy som sa už dokázal v japončine dohodnúť.

+Mal si v Japonsku aj pastoračnú prácu, alebo to bolo len o štúdiu japončiny?

Popri jazyku som mal aj akýsi „apoštolát“. Býval som vo formačnom dome medzi našimi bohoslovcami, kde som mal pre nich raz do týždňa sv. omšu v angličtine. Pripravoval som k sviatostiam aj jednu Japonku, ktorá mala slovenského manžela a ovládala slovenský jazyk. Vysvetľoval som jej katechizmus a pripravoval ju na krst. V Tokiu vtedy žilo cca 50 Slovákov, s ktorými sme sa stretával. Z času na čas som pre nich mal slovenskú sv. omšu. Tiež si pamätám, ako sme spolu slávili Vianoce na slovenský spôsob... Po roku ma

provinciál poprosil, či by som neprešiel na Šalamúnove ostrovy*, kde mali japonskí saleziáni misiu, a kde súrne potrebovali kňaza. Druhý rok mojej misie som teda prežil vo veľmi exotickom prostredí, čo bola nová veľmi zaujímavá skúsenosť.

+V čom bola iná, ak porovnáte tieto dve krajiny?

Bol to predovšetkým šialený kontrast. Japonsko je veľmi moderná krajina, automatizovaná, všetko je čisté a organizované... Šalamúnove ostrovy, to je zabudnutý svet v Tichom oceáne - divočina, potomkovia ľudodžútov... Ten kontrast je nepredstaviteľný! Za pár hodín lietadlom sa dostanete z kultivovanej a veľmi technicky vyspelej krajiny, kde polovicu vecí riadia stroje, automaty a fotobunky do krajiny, kde po vystúpení z lietadla vás privítajú polonahí ľudia s kopijami, lukmi a šípmi...

+Aká bola tvoja misia tam?

Pracoval som na fare spolu s jedným Japoncom. On bol brat, takže mal na starosti skôr technické veci. Z 10 farských filiállok ktoré som mal na starosti, bola jedna asi 20 km v pralese, kde nebol kňaz už celé roky. Ľudia vedeli len to, že sú katolíci, ale nevedeli sa ani prežehnať. Na komunikáciu som potreboval tlmočníka. Tí ľudia tam žijú ďaleko od civilizácie. Je to primitívny kmeň, oblečený do banánových listov. Čo ma prekvapilo bolo, že tam v jednej chatrči hralo rádio... Elektriku tam samozrejme nemajú, takže hralo kým sa nevybili baterky...

+Kam smerovali vaše cesty po ukončení tejto prvej misie?

Predovšetkým som po dvoch rokoch potreboval oddych. Cítil som sa veľmi vyčerpaný. Dostal som sa na Oravu do Námestova. Bol to novo otvorený saleziánsky dom, kde sme bývali v jednom rodinnom dome. Kúpili sme v susedstve bývalú materskú školu, ktorú sme postupne prerobili na pastoračné centrum aj s kaplnkou. Mali sme na starosti pastoraáciu mládeže vo farnosti, na cirkev-

Kontrast medzi Japonskom a Šalamúnovými ostrovmi
foto: archív Petra Kuchára SDB

nej škole, aj na učňovke. Popritom sme sa venovali spolupracovníkom a vznikli aj nové spoločenstva rodičov. Tam som prežil 6 pek-
ných a požehnaných rokov. Konečne som mal
pocit, že mám súvislú pastoračnú skúsenosť.
Dovtedy to bolo tak, že tu rok, tam rok, stá-
le nový jazyk, nové prostredie, nová kultúra,
nová klíma, už som bol z toho unavený. Aj
teológiu som totižto študoval na dvoch mie-
stach. Rok v Krakove, dva roky v Turíne, nový
jazyk, mentalita a pod. Behom piatich rokov
som vystriedal 4 krajiny a učil sa 4 jazyky. To
mi dalo riadne zabráť a bol som zo všetkého

unavený. Chcel som konečne pôsobiť ako
kňaz a nie sa len učiť jazyky.

Opäť misie

+Čo nasledovalo po Orave?

Po 6 rokoch na Orave som prišiel do Bratisla-
vy, kde som dostal na starosti saleziánske mi-
sie a Občianske združenie Savio. Zastrešoval
som potreby našich misionárov vo svete, pri-
pravoval misijných dobrovoľníkov. V rámci o.
z. Savio sme mali rozbehnuté adopcie na dia-
ľku, zbierky a rôzne projekty v Afrike. Postavi-
la sa nemocnica a škola v Juž. Sudáne, mali
sme poľnohospodársky projekt, kde sa urobil
zavlažovací systém, kúpil sa traktor a pod. V
Keni to bol projekt Bosco Boys pre deti z uli-
ce, kde sa urobila veľká remeselnícka dielňa.
Týmto aktivitám som sa venoval tri roky. Keď
som chodil na služobné cesty, kontrolovať
projekty a prácu dobrovoľníkov, videl som
veľké personálne potreby pre misie. Poprosil
som teda provinciála, že by som ešte išiel as-
poň na dva roky pomôcť do Afriky. Vrátil som
sa teraz pred Vianocami 2014. Potom ma pro-
vinciál zaradil do komunity Šaštíň-Stráže.
(O pôsobení dona Kuchára v Keni boli už dve

besedy s prezentáciou filmov v Bazilike, ale aj v miestnych školách. K tejto téme sa v Hlahole zvonov určite vrátíme.)

Misionárom v Šaštíne-Strážach

+Plánujete zostať misionárom a vrátiť sa ešte niekam pomáhať, alebo už zostať na Slovensku?

Veľa ľudí sa ma na to pýta. Nevylučujem túto možnosť, išiel by som ešte pomôcť. Nevylučujem, že v budúcnosti sa ešte niečo také udeje, nateraz však plánujem zostať na Slovensku a pomáhať tu. Aj tu je veľa práce.

+S akými pocitmi ste sa vracali do našej farnosti?

Najprv to vyzeralo na rôzne iné strediská, ale potom, keď som sa dozvedel, kam idem, som sa celkom potešil. Predsa len národná Bazilika, milostivé miesto, z tohto pohľadu som veľmi rád, že som tu. Okrem toho tu veľa ľudí poznám, keďže som tu už pôsobil...

+Je o vás známe, že ste športovec. Aké športy sú vám blízke?

Som fanúšik futbalu – rád si ho stále zahrám i pozriem. Kedysi som mal sen zahráť si nejakú vyššiu súťaž. Ako dorastenec som hrával v Prešove. Akýkoľvek šport som si rád zahrál – hrával som tenis, v zime lyžoval, v lete plával... Teraz rád bicyklujem. Bol som si aj tu už zahráť nedeľný futbal.

Za zaujímavé a vyčerpávajúce odpovede zatiaľ ďakujeme. O nie menej zaujímavej záľube dona Kuchára sa porozprávame aj v nasledujúcom čísle Hlaholu. Môžete sa tešiť na pokračovanie rozhovoru...

*A kdeže to vlastne tie Šalamúnove ostrovy ležia? ... no, na konci sveta a na začiatku raja. Sú presne tam, kde je zo Slovenska najďalej – v Pacifiku, Melanézii, severovýchodne od Austrálie a na východ od Papui Novej Guinej, na 10. rovnobežke pod rovníkom, čo v praxi znamená, že Slnko sa na vás usmieva zo severu a v noci vidno Južný kríž.

Mons. František Reves

V minulom čísle Hlaholu zvonov ste si prečítali smutný príbeh pani Márie Kiškovej, ktorá pomáhala saleziánom v rokoch prenasledovania a bola odsúdená na 3 roky krutej väzby. Teraz prinášame informácie o človeku, ktorému pomohla asi najviac zo všetkých:

František Reves sa narodil 2. mája 1911 v malej dedinke Varov Šúr pri Váhu, farnosť Šúrovice. Bol šiestym synom chudobného maloroľníka. Ako 16-ročný odišiel na gymnázium do Šaštína. Po piatich rokoch štúdia vstúpil v roku 1932 do noviciátu v Hronskom Beňadiku. O rok zložil prvé sľuby a odišiel na filozoficko-pedagogické štúdiá do českého saleziánskeho ústavu vo Fryštáku. Tam v roku 1933 vážne ochorel, dostal tuberkulózu. Z Fryštáku odišiel po dvoch rokoch na pedagogickú prax do saleziánskeho ústavu v Trnave. Odtiaľ na teologické štúdiá do Monteortone pri Padove v Taliansku. Posledné dva roky teologických štúdií absolvoval v Chieri neďaleko Turína. Kňazskú vysviacku prijal spolu s ďalšími 60 saleziánmi od turínskeho kardinála Maurilia Fossatiho 5. júla 1942 v Bazilike Panny Márie Pomocnice v Turíne.

Prenasledovanie

V rokoch 1948 – 1949 pôsobil don Reves v saleziánskom dome v Michalovciach. Predstavitelia vtedajšej komunistickej vlády 16. mája 1949 dom násilne zatvorili a saleziánov odviekli do Šaštína. František Reves sa nakrátko stal správcom farnosti v obci Doľany v okr. Trnava, potom v Dubovej neďaleko Modry, lebo kňazov, ktorí tam pôsobili, polícia uväznila. Boli to začiatky otvoreného prenasledovania Cirkvi. Ani tam však don Reves nebol dlho a napokon zakotvil v Gbeloch na Záhorí. Odtiaľ v spolupráci s donom Titusom Zemanom pripravoval úteky spolubratov do Rakúska. Keď dona Zemana uväznili (9. 4. 1951) a polícia chcela zatknúť aj Revesa, začal sa skrývať. O tragédii, ktorá ho mala stať život, po rokoch v Paríži napísal rukopis Živého ma nedostanete! V našom meste sa skrýval u pani Kiškovej, ktorá bývala neďaleko Baziliky (nad potravinami HEJS). Bola vdova a spolu s ňou bývala učiteľka na dôchodku – pani Laubová.

Don Reves spomína:

„Večer 1. mája som vyšiel s látkou ku krajčírovi. Chcel som si dať ušit civilný oblek. Krajčír mi však bol podozrivý. Kamsi na chvíľu odišiel, a tak som odišiel aj ja. On ma však sledoval. Bol som už späť u pani Kiškovej, keď príslušníci bezpečnosti začali búchať na dvere. Bývali sme na poschodí. K jednoposchodovej budove bol prístup iba od ulice. K nej bol pristavaný prízemný dom, kde boli sklady a byt domovníka. Od pani Kiškovej z prvého poschodia boli dvere na povalu tohto prízemného bytu. Vešiali tam bielizeň. Na povalu mala prístup aj rodina domovníka. V kuchyni mali padacie dvere, ktorými sa dalo na ňu vyjsť. Príslušníci bezpečnosti zúrivo búchali na domové dvere pani Kiškovej. Živého ma nedostanete! To bola moja jediná myšlienka v tejto kritickej chvíli. V náhlosti som si obliekol plášť, vzal som si peniaze, baterku a vykročil som dverami na povalu prízemného domu. Ovládla ma smrteľná úzkosť. Pomocou baterky som sa dostal až k padacím dverám. Potichu som ich odchyľil. V kuchyni sedeli mladí manželia. Vypočítal som si skok do kuchyne. Jednou rukou si budem držať otvorené dvere a druhou si pomôžem skočiť rovno na šporák. Kým sa domovníci spamätajú, vybehnem na dvor a potom kade ľahšie... Bol to výborný plán. Lenže, keď som skákal, dvere sa privreli a plášť, ktorý som mal obliečený, zachytil sa mi na akosi klinci a ja som ostal visieť nad šporákom. Nemohol som sa dostať ani hore, ani dolu. Domovníčka od ľaku vykrikla, obaja vybehli na dvor, zaplesli za sebou kuchynské dvere a z celého hrdla začali kričať. „Pomôc! Zlodeji! Pomôc!“ Príslušníci bezpečnosti vbehli z ulice do dvora a obstali kuchynské dvere. Boli viacerí. Ja som sa medzitým horko-ťažko vyslobodil z plášťa, skočil som na šporák a zo šporáku k dverám. Zvonku ich však už držali manželia a iní ľudia a strážili ich príslušníci so zbraňami v rukách. Jeden z nich reval: „V mene zákona vás vyzývam, vzdajte sa!“ Ich rev sa mi zarával do uší, ba do celej bytosti ako ostrie britvy. Som v klepci a nieto záchrany! Naozaj som stratený? Dvere som si letmo zrakom premeral. Boli

chatrné z jedlových dosák a viseli na slabých pántoch. Viedli z kuchyne do dvora. Zvonka sa ozýval stále ten istý rozkaz: „V mene zákona!“ ... do toho sa miešala vrava príslušníkov bezpečnosti, hukot vetra, rachot hromu a štekánie psov. Využil som zmätok.“

Dramatický útek

Ďalej don Reves opisuje, že sa mu podarilo vyraziť dvere. Pri úteku stratil obe topánky a pri streľbe zo samopalu mu guľka prevrátila ľavé lýtko a druhá zaškrabla stehno tej istej nohy. Utekal cez humnár, dvory, priekopy, ulice... Unavený, dotčený, zakrvavený a špinavý zaspal v akejsi stodole na slame. Po precitnutí, za pomoci kolíka, ktorý si vytrhol z plota, sa vliekol k susedným Strážam. Opäť dáme slovo donovi Revesovi: „V Šaštíne som bol dva roky kaplánom a v Strážach som mal viacero dobrých priateľov. Zabočil som k priateľom, u ktorých som bol častým hosťom. Boli to starší bezdetní manželia a mali ma radi ako vlastného syna. Ticho som zaklopal na oblok. Pán domu mi otvoril a veľmi sa preľakol. Bol som na smrť bledý, šaty som mal samé blato a ledva som sa držal na nohách. V kuchyni som im vrozprával, čo sa mi stalo v Šaštíne a prosil som, či by som mohol u nich prespať. Starý pán povedal: „Dôstojný pán, po tom, čo sa vám stalo, na žiaden pád nemôžete. Viete si predstaviť, čo by sa s nami stalo, keby vás u nás našli?“ Vymyli mi ranu a po šálke kávy

ma starý pán vyprevadil zadnými vrátkami do humna a pritom sa ospravedlňoval. Živého ma nedostanete! Je tu ešte vyššia moc ako vaše samopaly. Dotackal som sa na úzku cestu, ktorá vedie do cintorína. Pomaly sa začalo rozvidnievať. Pohrúžený v tichej modlitbe som sa dostal až k búdke zvanej márnica. Vošiel som dnu, rana ma pálila a opäť som cítil veľkú únavu. Už ma nič nezaujímalo, len sa mi veľmi chcelo spať. V kúte stáli drevené máry, na ktorých nosievali mŕtveho na cintorín a k hrobu. Ľahol som si na ne, ale priveľmi ma tlačili. Ukrižovaného som vrúcne prosil o pomoc...”

Šľachetná pani učiteľka

Dorážaný našiel nakoniec pomoc u pani učiteľky Voglovej a jej mamičky. Tá si prizvala na pomoc aj pani Peltznerovú zo Šaštína. Obe skonštatovali, že potrebuje lekársku pomoc. Tú im však preľaknutý šaštínsky lekár odmietol. Práve vtedy prejavila svoju statočnosť, za ktorú neskôr kruto pykala, pani Mária Kišková. Zabezpečila mu odvoz k lekárovi i operáciu. Po vyliečení pomáhal nasledujúci rok pri organizácii tajných prechodov slovenských saleziánov do Rakúska a Talianska. Nebál sa v maskovaní cestovať po celej republike, aby pripravoval výpravy utečencov. Bol odvážny a neváhal za záchranu života vyskočiť z idúceho vlaku. Keď už cítil, že sa schyluje k jeho zadržaniu, koncom apríla 1952 odišiel so skupinkou asi 20 účastníkov cez rieku Moravu do Rakúska.

Život vo Francúzsku

Don Reves sa stal neskôr vo Francúzsku diecéznym kňazom. Zastával tu aj funkciu Riaditeľa slovenskej katolíckej misie vo Francúzsku. Po emigrácii bol v písomnom kontakte s rodinou Melišovou. Pani Betka opatrjuje niekoľko listov, fotografií i pohľadníc od neho. Mali možnosť sa spolu stretnúť zopárkrát aj osobne. Bolo to napr. aj v máji 1996, keď bol po púti v Šaštíne na obede medzi saleziánmi a vtedy zašiel aj k hrobu svojej záchrankyne pani Kiškovej. Posledný pozdrav od Mons. Revesa je k Veľkej noci 1997. Píše v ňom: „V

lete t. r., a to 5. júla, by som mal oslaviť 55. výročie svojej kňazskej vysviacky. Hoci sa toto jubileum prakticky neoslavuje a až 60. – tzv. diamantové, ktorého sa ja, dievča, už pri svojom vysokom veku asi ťažko dožijem. Preto chcem aspoň len toto 55-ročné oslaviť v tichosti a v rodinnej intimite v rodnom kraji. Samozrejme, že si urobím, ako vždy, aj púť do Šaštína, a teda by sme sa opäť mohli spolu stretnúť. O tom ešte potom! Nuž si Vás, Betka, ešte raz pekne pozdravujem a ostáva v Pánu oddaný krajan F. R.“ V Katolíckych novinách z 13. júla 1997, ktoré pani Betka starostlivo opatrjuje, bol uverejnený nasledovný oznam: „Dňa 19. júna 1997 vo veku 86 rokov a v 55. roku kňazstva zomrel v Paríži Mons. František Reves, prelát. Zádusnú sv. omšu za zosnulého celebroval parížsky pomocný biskup Claude Frikart 26. júna. F. Revesa pochovali v ten istý deň na cintoríne v Montparnase. Nech odpocíva v pokoji!“ Plánovanej oslavy 55. výročia svojej kňazskej vysviacky sa teda už nedožil. Cestou po šaštínskych a strážskych uliciach si spomeňte, že raz nimi tmavou nocou za slobodou utekal aj zranený don Reves a mnohí ďalší prenasledovaní pre Krista. Nech je toto, a mnohé ďalšie podobné svedectvá, výstrahou pre ďalšie generácie, aby nikdy nedopusťtili prenasledovanie ľudí pre ich vieru.

(Podľa dona E. Macáka SDB, internetu, dokumentov, korešpondencie a fotodokumentácie pani A. Melišovej.)

V tomto roku si pripomíname 75. výročie príchodu sestier saleziánok na Slovensko

V našom malom seriály o sestrách saleziánkach zo začiatku 20. storočia, ktoré pochádzali z nášho mesta, prinášame životopis Strážanky sr. Terézie a zablúdime do susedného Borského Mikuláša, odkiaľ pochádzala sr. Hedviga, ktorá patrila do komunity v našom meste.

Z publikácie Dejiny Inštitútu Dcéry Márie Pomocnice na Slovensku od sr. Kamily Novosedlíkovej sa dozvedáme: **Sestra Terézia Vavrovičová FMA:** nar. 8. 10. 1904 v Strážach nad Myjavou, zo Slovenska odišla v roku 1929 – dva roky po odchode prvých troch dievčat – neskorších saleziánok zo Šaštína a Stráží, prvé sľuby: 5. 8. 1932 Marseille, večné sľuby: 5. 8. 1938 Marseille, pôsobenie: Francúzsko, Slovensko, príchod na Slovensko: 2. 9. 1946, zomrela vo veku 77 rokov 20. 4. 1982 v nemocnici v Skalici, pochovaná je na cintoríne v Strážach v hrobe svojich rodičov. Bola najstaršou saleziánkou z nášho mesta.

Niektoré slovenské sestry sa formovali aj vo Francúzsku. V roku 1929 prišla do francúzskej inšpektórie medzi sestry aj Terézia Vavrovičová zo Stráží nad Myjavou spolu s Alžbetou Karlubíkovou. Po ukončení noviciátu v Marseille, pôsobili všetky sestry v rôznych domoch vo Francúzsku ako učiteľky, asistentky v oratóriách, alebo mali na starosti kuchyňu, šatňu či kaplnku. Terézia i Alžbeta sa chceli stať saleziánkami. Vo Francúzsku museli prekonávať ťažkosti života v cudzine. Ohotne sa však priúčali všetkému, len aby mohli byť užitočné. Pracovali v kuchyni, v internáte, obetavo pomáhali, kde ich poslušnosť posielala, až kým prišlo prekvapujúce pozvanie: vrátiť sa späť do vlasti!

Ako posledná do komunity v Trnave v roku 1946 pricestovala z Francúzska sr. Terézia Vavrovičová. Jej pomoc vo veľkej kuchyni bola vítaná, lebo počet stravníkov sa zvýšil z 200 na 230. Meno sr. Vavrovičovej sa uvádza v zozname 14 mien komunity na Kopánke

v Trnave, kde zostala až do roku 1946. Ďalej sa meno sr. Terézie Vavrovičovej spomína v domovej rade prvého slovenského noviciátu, otvoreného v 5. 8. 1948 v Nitre. Zastávala tu post kuchárky. V spojitosti s našim mestom sa spomína meno sr. Vavrovičovej pri otvorení novej komunity v dome u pani Boženy Ožvoldíkovej v Strážach v roku 1968. Spomínajú sa mená 4 sestričiek saleziánok, ktoré sem prišli z hydinárskej farmy zo Sládečkoviec. Dom, do ktorého prišli bývať (mali k dispozícii jednu izbu a kuchyňu), stojí dodnes (dom r. Gavroňovej). Postavili ho ešte manželia Baránkovci, ktorí nemali deti a dom predala pani klaviristka Baránková ešte za života pani Ožvoldíkovej, ktorá bola kvetinárkou v strážskom kostole. So sr. Vavrovičovou sa poznali z rodnej obce a tak niet divu, že poloprázdny dom ochotne poskytla saleziánkam, ktoré tu začali svoje pôsobenie. Záznamy spomínajú okrem sr. Vavrovičovej ešte sr. Annu Lukáčovú z Veľkých Chlievan (1911 – 1982), sr. Júliu Rehákovú z Kuklova (1913 – 1992) a sr. Hedvigu Morávkovú zo susedného Borského Mikuláša (1929 – 2003). Všetky 4 sú spolu na fotografii z duchovných cvičení zo Šaštína-Stráží z roku 1975. Syn domácej pani Boženy, pán Oto Ožvoldík, si dodnes na sestry s radosťou spomína. Boli to veľmi vzdelané, inteligentné a zábavné ženy. Dalo sa s nimi o všeličom zaujímavom porozprávať. On už vtedy u matky nebyval, ale často tam so svojou rodinou chodieval. Sám pre ne v izbe pripravoval na spanie oddelené bunky, aby mala každá svoje súkromie pri modlitbe a spánku. Pán Ožvoldík má dodnes na pamiatku na stene v obývačke veľký obraz, ktorý mu na pamiatku namalovala sr. Anna. Jeho dcéry Marta a Lydka opatrujú pamätníčky z detských čias, kde im kreslili a napísali zopár milých slov saleziánky z miestnej komunity. Aj ony dve si na rehoľníčky s radosťou spomínajú, sympatie boli obojstranné. Počas dní chodili sestričky po okolitých obciach, kde sa venovali vyučova-

niu katechizmu a pracovali taktiež na fare. Sr. Hedviga Morávková sa zamestnala v Avane. Aby stihala splniť normy, doma jej pomáhala vyšívať sr. Júlia Reháková. Asi po dvoch rokoch bývania v Strážach u pani Ožvoldíkovej sa presťahovali do domu v Šaštíne, kde býval pán farár Mihálik (dnes dom rod. Lisinovičovej). Tu pôsobila komunita do roku 1982. V tomto roku zomrela najprv v apríli sr. Vavrovičová a v novembri sr. Lukáčová, taktiež v marci aj d. p. Mihálik. Potom sa už ostatné sestry z komunity v Šaštíne-Strážach odsťahovali a dom zostal voľný. Dnes v ňom žije rodina Lisinovičových, ktorá si ho odkúpila.

pán Oto Ožvoldík pri obraze od sr. Lukáčovej

Sestra Hedviga Morávková FMA: nar. 5. 6. 1929 v Borskom Svätom Mikuláši Jánovi Morávkovi (tkáčovi) a Helene (rod. Včelkovej). Mala sestru Emíliu a Teréziu. Hedviga bola šikovná a inteligentné dievča. Po skončení šiestich tried obecnej školy pokračovala štyri roky v meštianke v susednom Šaštíne. V tom čase vyučovali náboženstvo saleziáni, ktorým patrila správa neďalekej mariánskej svätyne. Zásluhu na jej túžbe po rehoľnom povolaní má d. p. Ernest Horniak (správca farnosti 1942-1945), ktorý bol aj jej spovedníkom. Od svojich trinástich rokoch túžila Hedviga po rehoľnom povolaní, o čo prosila aj nebeskú Matičku. Táto túžba sa jej splnila

v roku 1945, keď odišla do Trnavy, kde už 5 rokov pôsobili sestry saleziánky. Tu začala ašpirantát – obdobie prípravy na rehoľný život. Po dvoch mesiacoch bola poslaná do domu sestier v Nitre, kde pokračovala vo svojej rehoľnej i profesionálnej formácii. Študovala na učiteľskej akadémii. V roku 1948 začala noviciát a 6. júla 1950 zložila svoje prvé rehoľné sľuby. Po necelých dvoch mesiacoch, presne 29. augusta 1950, z nariadenia komunistickej vlády museli sestry opustiť rehoľný dom v Nitre a boli násilne odvezené do kláštora sestier františkánok v Bratislave. Po mesiaci bola sr. Hedviga spolu s viacerými sestrami prevezená do Beckova, kde pracovali v továrni na opravu látok (narychlo zriadená odbočka závodu Merina Trenčín). Potom vystriedala ešte viaceré miesta ťažkej nútenej práce – krátko severné Čechy, nasledoval Hronský Beňadik, Voderady, Kostolná (odbočka leopoldovskej väznice) a na 8 rokov Beckov. Tu tajne zložila sr. Hedviga spolu s ďalšími 4 sestrami 5. augusta 1962 večné sľuby. Od roku 1963 bola spolu s vyše dvesto ďalšími sestrami z iných rehoľí na farme v Sládečkoviach. Na týchto miestach si ona i ostatné sestry saleziánky vytrpeli

pani Božena Ožvoldíková, u ktorej bývali saleziánky prvé dva roky

Duchovné cvičenia v Šaštíne 1975

*zľava hore: A. Kozmonová, Š. Bokorová, J. Reháková, A. Hederová, H. Morávková
zľava dole: A. Lukáčová, T. Vavrovičová*

komunita sestier FMA na DC v Šaštíne-Strážach

a zažili veľa ponižovania. Vzájomne si pomáhali a vďaka modlitbe a úcte k Panne Márii verne vytrvali vo svojom povolaní aj v týchto neľudských podmienkach.

Keď nastalo dočasné a krátke uvoľnenie politickej situácie v rokoch 1968 – 1970, dostala sa sr. Hedviga do našej komunity v Šaštíne-Strážach. Vyučovala náboženstvo po okolitých dedinách a pracovala v Avane. Pri šití jej pomáhala sr. Júlia Reháková (z Kuklova). Tejto práce sa museli zriecť, lebo si ňou nestačili zarobiť na živobytie. Po týchto dvoch rokoch požiadala predstavenú o možnosť doopatrovať ťažko chorého otca, ktorý bol po mozgovej porážke (matka zomrela v r. 1966). Od roku 1985 bola opäť v charitnom dome v Sládečkovciach, kde slúžila ako direktorka. Posledné roky svojho života po páde totality prežila od r. 1991 spolu s ďalšími dvoma sestrami na viacerých miestach v Trnave. Veľa rokov trpela na rôzne choroby, ktoré sa s veľkým vypätím síl snažila trpezlivo znášať. Svoju dušu odovzdala Pánovi 12. januára

2003 v trnavskej nemocnici vo veku 73 rokov. (vybrané z nekrológu sr. Hedvigy a doplnené podľa sr. Kamily Novosedlíkovej)

Putovanie vzácneho obrazu v našej farnosti

Od septembra minulého roka putuje po rodinách našej farnosti posvätený obraz Sedembolestnej Panny Márie určený k spájaniu rodín pri spoločnej modlitbe sedembolestného ruženca. Obraz sa vymieňa každú nedeľu pri sv. omši o 8. 45 h. v Bazilike alebo momentálne o 10. h. v Strážach. Záujemcovia sa môžu zapísať do pripraveného poradovníka v sakristii. Na povzbudenie vám prinášame svedectvá rodín, ktoré už vzácnemu obrazu poskytli svoj prístrešok:

„Panna Mária, zvlášť ako Sedembolestná, má v našom dome príbytok stále. No v týždni, keď Panna Mária prišla vo forme požehnaného obrazu do nášho domu, sme pokladali jej príchod za milosť. Okrem nás domácich prichádzali k nám modliť sa z ďalších dvoch rodín, a tak sme spoločne prosili Pannu Máriu Sedembolestnú za požehnanie, hlavne za dar viery pre seba a pre všetkých členov našich rodín. Vďaka dobrotivému Pánu Bohu za túto milosť! (rodiny M. T. M.)“

„U nás má Panna Mária dvere otvorené už veľa rokov – odkedy sme sa začali modliť rodinné večeradlo. Pretože som už doma sama, chcela som si ju cez obraz uctiť a vložiť aj svoje sta-

rosti a bolesti pod jej ochranný plášť. Myslím si, že Panna Mária sa stará o nás a našu rodinu veľmi dobre. Chráni nás od mnohých nebezpečenstiev a verím, že to tak bude aj naďalej. Božia prozreteľnosť zariadila, že to bolo práve týždeň pred celoslovenským večeradlom a som rada, že sa so mnou mohli pomodliť aj tie pútničky, ktoré u mňa spali. Boli z toho veľmi nadšené, šťastné a dojaté, že oni mali možnosť sa spolu so mnou pri milostivom obraze pomodliť a vidieť ho v našom dome a v našej rodine. Prežili tú radosť spolu so mnou.“

„S obrazom Sedembolestnej prišiel do našej rodiny pokoj. Dlhoročne narušené vzťahy v rodine sa uzdravili, a to tak ako by som ani v tom najtajnejšom sne neočakávala. Sedembolestná robí zázraky aj dnes po 450 rokoch. Je to nádej aj pre ostatných, pre Boha nič nie je nemožné. Lýdia“

Povzbudzujeme všetkých farníkov k tejto modlitebnej misii, aby cez ruženec Sedembolestnej Panny Márie vniesli do svojich rodín požehnanie a zažili blízkosť všetkých členov svojej rodiny. Túto iniciatívu s radosťou podporil aj otec arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský.

Zvony v Národnej Svätyni

Určite každý z vás, kto si pozrel na internete video s „hrou zvonov“ z našej Baziliky, zostal očarený a možno si s údivom pozrel toto video aj opakovane. Najprv sa rozozvučia po jednom malé zvony v hornom rade zľava od najmenšieho a potom pokračuje podľa veľkosti spodný rad zvonov. Obráz znejúcich zvonov je prestrihnutý záberom na zvoniaci Národný zvon, ktorý je v druhej veži. Majestátne a sám ako kráľ zvonov na celom Slovensku.

V novembri 2014 prešli všetky zvony rekonštrukciou a údržbou, ktorú zabezpečila firma v Moravy. Plánuje sa ešte výmena konštrukcií, ktoré držia zvony, z kovových za drevené, z dôvodu zamedzenia rezonancie. Ovládanie zvonov patrí do rúk kostolníkov pánovi Vladimírovi Sofkovi, ktorý vykonáva túto prácu už vyše 20 rokov. Sám počas uplynulého roka mnohým skupinám pútnikov pri výklade o histórii Baziliky rozprával aj o týchto zvonoch. Pre náš časopis prezradil z jeho pripraveného výkladu toto: „V roku 1764, pri príležitosti 300-ročného jubilea uctievania zázračnej sochy, za prítomnosti 284 kňazov a 120 000 pútnikov, posvätili zvony na veže, ktoré dosahovali len výšku strechy a boli ukončené

ihlanmi. Počas 1. svetovej vojny v roku 1914 zobrali - zrekvirovali z veží všetkých 5 zvonov („...nemajúc páru na celom Slovensku, ktorých ľubozvučný hlahol vedel dojať každého pútnika“)* okrem najmenšieho, aby ich použili na výrobu zbraní. Zostal len umiernený, ktorý sa volá Svätý Anton (Eremita), jeho dolný priemer je 75 cm a pochádza z roku 1775. Trnavský apoštolský administrátor Dr. Pavol Jantausch uviedol 8. septembra 1924 do Šaštína saleziánov a odovzdal im správu fary s kostolom i časť kláštora. Súčasne sa začala aj celoslovenská zbierka na nové zvony. Slávnostná posviacka 4 veľkých nových zvonov, ktoré dali uliati veriaci aj za pomoci amerických krajanov („...pričinením saleziánov a milodarmi veľkodušných dobrodincov – nábožných pútnikov, kostol bol obdarený veľkými zvonami...“)*, bola po dvoch rokoch 31. októbra 1926. Zvony nesú tieto názvy: Sv. Cyril a Metod – 1774 kg, Sv. Kríž -1414 kg, Sv. František – 743 kg a Anjel Strážny – 500 kg. 4 veľké zvony požehnal pán biskup Kmeťko. O dva roky, pri príležitosti 10. výročia ČSR (1928) bola slávnostná posviacka veľkého Národného zvona Sedembolestnej Panny Márie s hmotnosťou 4745 kg. Jeho dolný priemer presahuje 2 metre. Bol odliaty v Chomutove

firmou Richard Herold. Je umiestnený vo veži od cesty. Do druhej veže bol k piatim zvonom doplnený zvon Sv. Jozef s hmotnosťou 250 kg. V rokoch 1968 – 1970 spravovali farnosť i Baziliku opäť saleziáni, ktorí ju postupne modernizovali – zaviedli nové ozvučenie, postavili provizórny oltár k ľudu a všetky zvony prešli na elektrický pohon.“

Od pána kostolníka Sofku som sa taktiež dozvedela, ktoré zvony kedy zvonია. Spúšťajú sa samé podľa automatického nastavenia a on len občas pri sprievodoch spustí ľubovoľné zvony, ktoré boli vopred určené na tú – ktorú príležitosť. Zvony zvonია pol hodiny pred každou svätou omšou. Ráno o 6.30 h. mnohých zobúdzia do dňa Anjel Strážny. O 8.15 h. a 10.00 h. sa ohlási dvojica zvonov Sv. František a Sv. kríž. Na poludnie nám v pracovné dni v týždni a v sobotu zvoní Sv. Cyril a Metod, ale v nedeľu a vo sviatky sa o 12. hodine rozozvučí Národný zvon. Pred večernou svätou omšou znejú opäť dva zvony – Sv. František a Sv. Kríž. Smutnú zvesť o úmrtí kňazov ohlasuje umieračik – Sv. Anton a príp. aj Sv. Jozef. Kedy naposledy zazneli všetky zvony? „Bolo to počas Národnej púte a na privítanie nového roka 2015,“ dopĺňa pán kostolník Sofka. Ak by ste chceli vedieť, koľko schodov musíte zdolať, aby ste sa dostali až k zvonom, tak je to najprv 36 betónových schodov a potom „už len“ 108 schodov po drevených rebríkoch. V prípade potreby zdolá pán kostolník túto trať aj niekoľkokrát denne (takže už poznáme tajomstvo jeho stále dobrej fyzickej kondície i napriek tomu, že je už dôchodcom).

V starých dokumentoch, týkajúcich sa Baziliky, sa uvádza, že zvony boli pôvodne na jednej veži: 32q, 16q, 8q, 4q, 2q a 1q (q = stará jednotka hmotnosti = metrický cent; 1q = 100 kg). Jedná sa o pôvodné zvony z 18. storočia zrekvirované počas prvej svetovej vojny.

Na doplnenie informácií o zvonoch v Bazilike uvádzame podľa knihy Naša Sedembolestná Matka od dona Ernesta Macáka nasledovné údaje, ktoré sú od dona Viliama Vagača: „... od vojny bol šaštínsky chrám bez zvonov. Bol tu iba malý zvon, ktorý zastával všetky služby. Začal som teda „akciu zvony“ medzi miestny-

mi veriacimi a pútnikmi po celom Slovensku. Poslal som výzvy všetkým katolíckym farnostiam s prosbou o príspevky na zveladenie pútnického miesta Sedembolestnej. Neprešiel ani polrok a v roku 1926 sme už objednávali štyri mohutné zvony „Cis, Fis, Dis a Gis“. Boli také veľké, že ich mohla vyhotoviť iba veľká firma Herold v Chomutove v Čechách. Na ich požehnaní, ktoré vykonal nitriansky biskup Dr. Karol Kmeťko, boli prítomní ďalší dvaja páni biskupi. Najmenší zo štyroch zvonov (500 kg – Anjel Strážny – pozn. red.) kúpili veriaci zo šaštínskej filiálky Stráže nad Myjavou, väčší (743 kg – Sv. František – pozn. red.) zaplatili veriaci zo Šaštína a dva najväčšie kúpili zo zbierok veriacich. Po úspechu so štyrmi zvonmi don Vagač, ešte pri slávnosti ich požehnaní, vyšiel pred Bazilikou na kazateľnicu a oznámil, že druhá veža je ešte bez zvonov a že by sa ta hodil veľký šesťtonový zvon na guľôčkových ložiskách, ktorého srdce by vážilo asi 150 kg. Navrhol kúpiť taký zvon k desiatemu výročiu vzniku Československej republiky. Zvon by sa nazýval Národný zvon Sedembolestnej. Stálo by to 150 000 korún a hneď navrhol začať so zbierkami. Tí, čo obetujú tisíc korún, stanú sa zakladateľmi národného zvona a ich mená budú vyryté na zvone. Biskup Dr. Pavol Jantausch ho od toho okamžite odrádzal, že je veľká hospodárska kríza a peňazí nie je. Ľudia však s návrhom dona Vagača súhlasili. Na jeho otázku, kto je ochotný prispieť sumou tisíc korún, sa dvihlo dvadsať rúk. Zapísali ich mená. Za štvrt roka sa nazbieralo 80 000 korún. Zvon požehnal 28. októbra 1928. Posvätné obrady vykonal J. E. trnavský biskup Dr. Pavol Jantausch za prítomnosti šesťdesiat tisíc veriacich. Takto bola budúca Bazilika Sedembolestnej obohatená nádhernými zvonmi, ktoré sa dostali až do krásnej mariánskej piesne Tie šaštínske zvony...”

*in: Stručné dejiny šaštínského chrámu v Šaštíne

(V nasledujúcom čísle Hlaholu zvonov vám prinesieme doslovné nápisy a mená z Národného zvonu.)

V Šaštíne-Strážach sme sa stretli so svätcom našich čias

Pri príležitosti 20. výročia návštevy sv. Jána Pavla II., najvzácnejšieho pútnika v Národnej svätyni v Šaštíne-Strážach, bola v Bazilike v nedeľu 28.6. slávnostná akadémia na jeho počesť. Počas podujatia si mohli prítomní uctiť i jeho relikviu, kvapku krvi. Do Baziliky Sedembolestnej prišlo veľa pútnikov, a to nielen z nášho regiónu. Prišli najmä veriaci z Bratislavy, Trnavy, rehoľné sestry sv. Kríža z Cerovej a ďalší. Ústrednou myšlienkou podujatia bola téma: Ján Pavol II. ako vzor pre kňazov. Všetkých účastníkov privítal správca Baziliky don Ján Čverčko SDB. Don František Kohút SDB, správca farnosti v čase návštevy pápeža v Šaštíne-Strážach 1. júla 1995, priblížil atmosféru, ktorá počas návštevy obklopiла mesto. V programe Slávnostnej akadémie účinkovali kňazi, speváci a hudobníci. Kňaz Martin Šafárik študoval operný spev. Po skon-

čení štúdií išiel študovať za kňaza. Spieval i žalm na sv. omši v Bratislave Petržalke. Na klavíri ho sprevádzal kňaz Ladislav Šranko pôsobiaci vo farnosti Báč. Zároveň sa podelili o skúsenosti, ako Ján Pavol II. ovplyvnil ich život. V Štefanove, kde majú i relikviu svätca, inicioval p. farár Marián Meňuš koncom mája Deviatnik k sv. Jánovi Pavlovi II. za rodiny. Deviatnik prekročil hranice farnosti. Je jednou z foriem, ako si oživovať úctu k svätcovi našich čias. Aby kňazi mohli nasledovať príklad sv. Jána Pavla II., je potrebné sa za nich modliť. V ďalšej časti programu predstavili členovia Spoločenstva Modlitby za kňazov aktivity zahŕňajúce i celoslovenskú Púť za kňazov. Tohto roku bude už v septembri a venovaná bude práve spomienke na Jána Pavla II. Spoločenstvo má i „chválovú“ skupinu MZK band, ktorá sa tiež v programe predstavila.

Ján Pavol II.

Z Levoče pricestoval jeden z hlavných organizátorov púte na Mariánskej hore v Levoči, Dr. Jozef Lapšanský. Tento rok v Levoči upriamili pozornosť práve k úcte k sv. Jánovi Pavlovi II. I vďaka básňam, ktoré zarecitoval, i pozvánke na púť na Mariánsku horu, boli spojení Šaštíni s Levočou. Vyvrcholením programu bola modlitba Litánií k sv. Jánovi Pavlovi II. pred jeho relikviou. Zanechal v srdciach Slovákov veľkú stopu. Svedčia o tom nielen pamätníky, sochy či školy, ktoré nesú jeho meno, ale najmä živé spomienky naňho a túžba nasledovať jeho príklad. Spomienka na vzácneho pútnika v Šaštíne-Strážach sa niesla v radosti a vďačnosti Bohu za pontifikát Jána Pavla II. i za to, že sme sa i tu v Šaštíne-Strážach mohli stretnúť so svätcom našich čias.

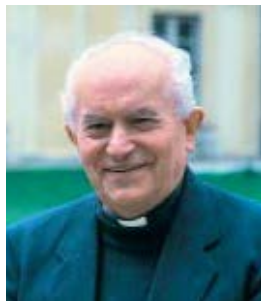
Anna Božková

Bibliști

V Bratislavskej arcidiecéze sa uskutočnil štvrtý ročník biblickej súťaže Biblia pre všetkých, ktorý vyvrcholil diecéznym kolom v priestoroch RKCMBF UK v Bratislave 6. júna 2015. Súťaž pozostávala z troch kôl: farského, dekanátneho a diecézneho. V našej farnosti sa farského kola zúčastnili tri družstvá. Prvý tím tvorili Paťo, Katka a Eliška Sofkovci, druhý tím Peťo Lisinovič, Alena Lisinovičová a Jana Húšková a tretí tím Eva a Monika Škrabákové a Ján Ďatko. Do dekanátneho kola sme mohli ísť súťažiť všetky tri tímy, vzhľadom na nízky počet tímov v dekanáte. Nášmu druhému tímu (Peťo, Alena, Jana) sa podarilo vyhrať dekanátne kolo a postúpiť do záverečného diecézneho kola. Tam sa nám nakoniec podarilo vybojovať pekné druhé miesto. Súťaž vyhralo družstvo zo Zohora, tretie miesto obsadilo družstvo z Malaciek, s ktorým sme boli v rozstrele o druhé miesto, vzhľadom na to, že sme mali rovnaký počet bodov. Súťaž Biblia pre všetkých chce prispieť k tomu, aby sme čítali a zaoberali sa viac a hlbšie sv. písmom. Tento ročník bola náplňou súťaže kniha Tobiáš, časť knihy Jozue a Skutky apoštolov. Dúfame, že budúci rok sa aj v našej farnosti zapojí viac družstiev, ktoré si takouto formou budú chcieť prehľbovať znalosti sv. písma, spoznávať jeho hĺbku a význam pre náš každodenný život? Peťo Lisinovič

Spomienka na výnimočného kňaza

Ako sa hovorí: „Božie cesty sú nevyspytateľné...“ Ja som musela prísť do Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne - Strážach a tam stretnúť saleziánskeho kňaza - dona Andreja Paulínyho, aby som sa dala na pokánie. Som jednou z veľa „stratených ovečiek“, ktoré otec Andrej svojou láskavosťou a pozornosťou prinavrátil do „košiara“ – uviedol na cestu k Pánu Ježišovi.

Otec Andrej bol skutočne výnimočný človek a kňaz s čistým, úprimným a krásnym srdcom. Pokojný, pokorný,

múdry... Napriek svojmu ťažkému zdravotnému stavu rozdával radosť, nádej i lásku k blížnemu. Od prvej chvíle zaujal popredné miesto v mojom srdci medzi mojimi najdrahšími. I keď som ho spoznala necelý rok predtým, než navždy odišiel do večnosti, našla som v ňom duchovného otca, ktorý sa mi snažil všemožne pomôcť a odovzdať čo najviac duchovného bohatstva katolíckej cirkvi. Pri osobných stretnutiach mi veľa rozprával aj o svojom živote, o pôsobení v Turíne i v Ríme. Urobil toho naozaj veľa. Žil vzorným kresťanským životom, v skromnosti, v pokore. Vedel sa odovzdať iným, preto ho mali v úcte nielen domáci Šaštíňčania a Strážania, ale aj všetci, čo ho poznali. Bol skutočne charizmatickým kňazom. Žil svoj život v Bohu a s Bohom, ktorý je nekonečná Láska, nekonečné Dobro a Šťastie. Don Andrej Paulíny SDB zomrel v 2. mája 2005. Dožil sa 80 rokov. V tomto roku si pripomíname 90. výročie od jeho narodenia (21. marca 1925) a 10. výročie od jeho úmrtia. Navždy zostane v našich srdciach.

Mgr. Soňa Baňárová (krátené)

List matky svojim (už neveriacim) deťom

Moje milované dcéry a moji milovaní synovia! Zopár sviatočných dní ste strávili u nás. Tieto dni ukázali, aká je medzi nami priepasť, predovšetkým vo veciach viery. Dali ste nám veľmi jasne najavo, že kresťanská viera vo Vašom živote už nezohráva nijakú úlohu. Zamýšľam sa spolu s Vaším otcom, kedy a kde to v našom náboženskom živote a v našej výchove nebolo v poriadku. Možno sme sa mylili, keď sme na Vás niekedy vyvíjali určitý psychický nátlak. Každý z Vás však uzná,

že neskôr ste sa tešili našej úplnej dôvere. Nikdy sme Vás nekontrolovali, či ste sa zúčastňovali na svätej omši alebo nie. Dôverovali sme Vám.

Možno sme sa s Vami primálo rozprávali o Bohu, o Cirkvi, o živote z viery práve v tom čase, keď ste mali šestnásť, či sedemnásť rokov. Keď najstarší z Vás povedal, že nebude chodiť do kostola, mysleli sme si, že prežíva obdobie vzdoru. Aby sme ho neprovokovali, prestali sme sa spolu s Vami každý večer modliť. Vyne-

chali sme aj modlitbu pred jedením i po jedení. Azda ste sa vtedy prestali modliť? Azda vtedy vo Vás zhaslo svetlo viery? Nevie, či náš náboženský život bol pre Vás presvedčivým vzorom náboženského života. Iste, boli ste svedkami našich manželských kríz. To nemožno skryť pred deťmi. My sme to pred Vami neskrývali. Naše manželstvo sa niekedy zachvelo. Je to tak. Ale my sme vtedy hľadali oporu vo viere. Mali sme nádej. Tak dlho, ako budeme chodiť spolu do kostola, tak dlho spolu vydržíme. A obaja môžeme spokojne povedať, že toto nám zachránilo naše manželstvo. Zmierili sme sa a našli sme cestu k sebe. Ako ste vtedy na nás pozerali? Považovali ste nás za pokrytco? Hovorili ste si: V nedeľu chodia do kostola a nie sú lepší ako druhí? Nie sme lepší. Kto verí v Boha, nemusí byť hneď lepší od toho, kto neverí. Ale veriaci má nádej, že je na ceste k Otcovmu domu. Tá cesta je neraz kľukatá a dlhá ako život. Preto sme vždy počítali s Božou pomocou a nikdy sme neboli sklamaní. Ťažké životné skúsenosti nevzdávajú ľudí od Boha. Priam naopak, približujú k nemu. Čo sa stalo Vám? Koho ste to stretli na svojej životnej ceste? Čo ste prežili, keď ste sa odvrátili od Boha svojej matky a od Boha svojho otca? Niekedy čítam: Ježiš áno, Boh áno, Cirkev nie. Ako deti ste sa sťažovali, že sväté omše sú nudné, že neviete nájsť spoločnú reč s katechetom. Pritom rádio a televízia a v nich kritika pápeža, Božích a cirkevných prikázaní, kritika vnímania sexuálneho života, kritika, ktorá si nevyberá vo svojich prostriedkoch. Cirkev iste urobila vo svojich dejinách mnoho chýb, ale môže to byť dôvod, aby sme sa odvrátili od Ježiša a nezúčastňovali sa sviatostného života? Nikto z nás nie je dokonalý. Vy tiež nie.

Treba vedieť a chcieť odpustiť. Ako môže niekto tvrdiť, že verí v Ježiša, ale nikdy sa k nemu nemodlí, nikdy nečíta Sväté písmo, nikdy sa nezúčastňuje liturgického života, nevie, do akej farnosti patrí? Mnohí si vôbec neuvedomujú, koľké hodnoty života majú svoj prameň vo viere v Boha. Nikto z nás nemôže súdiť druhých. Ja to tiež nerobím. Okrem chýb, ktoré urobili rodičia i Cirkev v náboženskej výchove, napriek nepriaznivému postoju masovokomunikačných prostriedkov k otázkam viery, napriek ťažkostiam človeka v modernej spoločnosti jestvuje aj niečo také ako je lenivosť, ľahostajnosť a strata viery, ktorú sme si zavinili sami. Je veľmi tragické, že mnoho ľudí vkladá všetko do pozemského života a úplne zabúda na večný život.

Na záver by som Vám chcela povedať práve o večnom živote. Nádej na večný život je najkrajšia v kresťanskej viere. Sme povolaní k životu. náš život na zemi má svoj zmysel. Viera v Ježiša Krista, ktorý sa pre nás stal človekom, zomrel za nás a vstal pre nás z mŕtvych, sa dotýka nielen srdc jednoduchých ľudí. Počuli ste predsa o svätom Augustínovi, svätom Františkovi, o svätom Tomášovi Akvinským i Pascalovi. Mám nádej, že i vo Vás sa jedného dňa znova rozžiari svetlo viery, že naše úsilie odovzdať Vám hodnoty viery a duchovného života nebolo zbytočné. Žite podľa svojho svedomia. K nemu som sa usilovala hovoriť. Moje svedomie mi prikázalo, aby som Vám napísala tento list. Nech Vás dobrý Boh ochraňuje, aj jeho i Vaša nebeská Matka!

(Jozef Šuppa SJ: Vyznať sa v sebe samom)

TOP NEWS

alebo Čo významného sa odohralo
vo svetovej Cirkvi v poslednom období?

Svätý Otec František napísal novú encykliku pod názvom „Laudato si.“ Dostala názov podľa zvolania sv. Františka Assiského: „Buď pochválený, môj Pane“ («Laudato si', mi' Signore»), ktorým v Piesni stvorenia pripomína, že Zem, náš spoločný domov, „je zároveň akoby našou sestrou, ktorá nás udržiava a živí a je tiež krásnou matkou, ktorá nás objíma vo svojom náručí“... „Táto sestra sa búri proti škodám, ktoré jej spôsobujeme nezodpovedným využívaním a zneužívaním dobieh, ktoré Boh do nej vložil“... Každá kapitola sa venuje vlastnej téme, ale v celej encyklike sa neustále pripomínajú a obohacujú niektoré nosné témy, ako je: „úzky vzťah medzi chudobnými a zraniteľnosťou planéty Zem; presvedčenie, že všetko vo svete je navzájom úzko prepojené; kritika nového pohľadu na veci a formy moci, ktoré sú založené na technologických výdobytkoch; pozvanie hľadať iné spôsoby chápania ekonomiky a pokroku; vlastná hodnota každého stvorenia; ľudský zmysel pre ekológiu; nevyhnutnosť otvorenej a čestnej diskusie; vážna zodpovednosť medzinárodnej a miestnej politiky; kultúra vyraďovania a návrh nového životného štýlu“... V jadre obsahu encykliky Laudato si' nachádzame túto výzvu: „Aký svet chceme odovzdať tým, ktorí prídu po nás, deťom, ktoré tu vyrastajú?“ ...

21.-22. júna navštívil Svätý Otec František Turín. Stretol sa s ľuďmi z rôznych sociálnych sektorov v meste – pracujúcimi, mladými, veriacimi, väzňami, imigrantmi, chorými, kresťanmi iných vyznaní... Samozrejme dva najhlavnejšie dôvody jeho cesty boli: uctíť si Turínske plátno a vzdať poctu donovi Boscovi v roku jeho dvestoročnice. Hlavnú baziliku celej saleziánskej rodiny, ktorú postavil ešte sám don Bosko, Baziliku Panny Márie Pomocnice kresťanov navštívil v nedeľu 21. júna. Pri návšteve Turína sa stretol aj s valdéskymi veriacimi, ktorým sa ospravedlnil: „Zo strany

Katolíckej cirkvi vás prosím o odpustenie. Prosím vás o odpustenie za tie naše postoje a počínania, ktoré neboli kresťanskými, ba ani ľudskými, ktoré sme počas dejín mali proti vám,“ povedal pápež. Valdénske hnutie založil v 12. st. vo francúzskom Lyone bohatý obchodník Vaudès. V Taliansku ich žije asi 30-tisíc.

Pápež František menoval kardinála Miloslava Vlká, emeritného pražského arcibiskupa, za svojho osobitného vyslanca na slávnostiach 600. výročia smrti Jána Husa, ktoré sa uskutočnia v Prahe v dňoch 5. a 6. júla 2015.

Svätý Otec František uskutoční v dňoch od 5. do 13. júla 2015 svoju 9. apoštolskú cestu do juhoamerických štátov Ekvádor (6.-8. júla), Bolívia (8.-10. júla) a Paraguaj (10.-12. júla).

Magister Rehole kazateľov (dominikánov) páter Bruno Cadoré OP vymenoval pátra Viliama Štefana Dóciho OP, člena slovenskej provincie, za prezidenta Dominikánskeho historického inštitútu v Ríme na obdobie šiestich rokov. Jeho úlohou je systematický výskum histórie dominikánov, publikovanie odbornej literatúry, organizovanie sympózií a podpora formácie vedeckého dorastu.

„Láska je našim poslaním - rodina plná života.“ Toto je téma 8. svetového stretnutia rodín, ktoré sa uskutoční vo Filadelfii v dňoch od 22. do 27. septembra... Súčasťou toho bude Svetový kongres rodín (22.- 25. 9.), kde očakávajú približne 15-tisíc delegátov z celého sveta. Kongres je príležitosťou všetkých tých – či už katolíkov alebo príslušníkov iných náboženstiev –, ktorí veria, že rodina je uholným kameňom spoločnosti, aby sa zjednotili v úsilí znovupotvrdiť jej najdôvernejšie putá a znovupotvrdiť jej dôležitosť v našom živote. My všetci máme rodinu a rodina je pre každého z nás veľmi dôležitá. Druhá časť sa týka pápežovej návštevy Filadelfie, ktorá sa uskutoční 26. a 27. septembra, kedy sa Svätý Otec zúčastní na podujatiach spojených s ukončením ôsmeho Svetového stretnutia rodín.

Spoločenská kronika

Z vody a Ducha svätého sa v krste opäť narodili:

Rudolf Menšík (9. 3.)
Esther Nosková (19. 4.)
Juraj Sabol (26. 4.)
Hana Škápiková (17. 5.)
Sabina Linda Hnáťová (30. 5.)
Kamil Vajda (31. 5.)
Marek Urich (13. 6.)
Eva Barkóciová (21. 6.)
Amanda Amália Malíková (21. 6.)
– uvedené sú dátumy krstov

Lásku, úctu a vernosť si v manželstve sľúbili:

Radovan Cipín a Soňa Juricová (18. 4.)
Peter Prochác a Monika Hroncová (18. 4.)
Jozef Pocisk a Miriam Mikušová (2. 5.)
Ľubomír Jankových a Petra Kostrabová (30. 5.)
Ondrej Nigrovič a Gabriela Šteinerová (30. 5.)
Oto Kozánek a Lucia Ondrisková (30. 5.)
Miroslav Skokánek a Kristína Valentová (30. 5.)
Stanislav Jediný a Petra Omelinová (13. 6.)
Vladimír Polák a Dominika Hanesová (13. 6.)
Pavol Troják a Dáša Kalužová (16. 6.)
Vladimír Hromkovič a Jana Botková (27. 6.)

Bránou smrti nás do večnosti predišli:

Rudolf Totka (1. 4.)
Pavol Troják (11. 4.)
Ladislav Brhlík (29. 4.)
František Jakubovič (4. 5.)
Mária Bieliková (12. 5.)
Mária Hanesová (19. 5.)
Marta Poláková (20. 5.)
Elena Karasová (21. 5.)
Lenka Lacková (22. 5.)
Juraj Gubala (27. 5.)
Jozef Vavrovič (27. 5.)
Anna Bartošová (1. 6.)
Ľudovít Žák (17. 6.)
Anna Zváčková (19. 6.)
Ján Hájek (24. 6.)
Jolana Pobjecká (26. 6.)
– uvedené sú dátumy pohrebov

Po prvý raz prijali sviatosť oltáru:

Vojtech Barkóci, Mária Barkóciová, Veronika Barkóciová, Darina Buránska, Marián Daniel, Klaudia Danielová, Marianna Danielová, Sofia Danielová, Viktória Danielová, Michaela Danielová, Diana Dujšíková, Livia Dvorská, Sofia Faltýnková, Adela Fialová, Aneta Hamplová, Natália Hricová, Stela Hricová, Patrik Hrubý, Viktória Jurniklová, Laura Kákošová, Dominika Kalayová, Tamara Khúlová, Karin Komárková, Tamara Komorná, Dominika Kuníková, Lukáš Kvačkay, Severín Malík, Klaudia Malíková, Mária Mešťánková, Mirka Mešťánková, Sára Mičová, Nina Okasová, Klaudia Petríková, Samuel Polák, Terézia Poláková, Oliver Pribila, Sofia Selecká, Samuel Semanko, Jakub Troják, Noemi Mária Urbanová, Marek Urich, Agáta Žáková - všetci 20. 6. 2015

Výročia narodenia v komunite saleziánov:

Don Jozef Hrdý (10. 4.)
Don Bohuslav Mošat (18. 4.)
Don Jozef Komloš (6. 5.)
Don Ján Naňo (3. 6.)

Do ďalších rokov života Vám od nebeského Otca vyprosujeme pevné zdravie, hojnosť Božích milostí, plnosť darov Ducha Svätého a od Panny Márie Sedembolestnej stálu ochranu. Nech Vám je Pán nápomocný pri Vašej duchovnej práci, aby prinášala úžitok a spasu nám – Vaším farníkom.

Pane daj, nech aj dnes ľudia počúvajú Tvoj hlas, daj nám Ducha pokánia a dar báze pred Tebou, nech každý kňaz na tejto zemi je požehnaný, plný Tvojich milostí. Daj, aby nás s istotou viedli po Tvojej ceste, aby sme sa všetci raz spolu stretli na Tvoju chválu a oslavu v Nebeskom domove. Amen.

Výročia kňazských vysviacok v komunite saleziánov:

Pred 10 rokmi prijal 11. júna veľký a vzácny dar don Marek Michalenko, (bývalý) direktor miestnej saleziánskej komunity. Tento dar prijal nielen preto, aby ho mal pre seba, ale aby ho ďalej rozvíjal a rozdával okolo seba. Ďakujeme mu za službu pre dobro šaštínsko-strážskej farnosti i celej saleziánskej komunity. Taktiež mu ďakujeme za jeho službu pravdy, pokory i lásky. Nech mu Pán zachová jeho priateľský charakter, zmysel pre humor, usmievavú tvár i vernosť. Prajeme mu, aby Kristus mal cez jeho pastierske pôsobenie vždy viac priestoru v srdciach i vo vzťahoch tých ľudí, ku ktorým bol poslaný. Veľká vďaka jeho rodine a rodičom, pre ktorých, ako vďaka za neho, vyprosujeme veľa Božích milostí. Nech Pán sprevádza jeho kroky počas ďalšej kňazskej služby!

V mene redakčnej rady farského časopisu Hlahol zvonov ďakujeme don Markovi za prácu, ktorú obetoval pre farnosť aj v tomto smere. Tešíme sa však aj na spoluprácu na diaľku a dúfame, že zostane i naďalej našim verným a pozorným čitateľom

17. júna sme si pripomenuli 15. výročie dňa, kedy sa Pán prejavil ako milostivý, láskavý a dobrotivý Boh. Don Peter Barina prijal kňazskú vysviacku a od tej chvíle dostal názov krásne povolanie. „Drahý náš don Peter! Chceme sa aj my, ľudia tejto farnosti Šaštín-Stráže, a iste aj mnohí z okolitých farností, pripojiť a spolu s Tebou chváliť nášho Pána za dar kňazstva, za to, že si Ťa vyvolil a poslal. Prajeme Ti, aby si aj naďalej kráčal po tejto ceste spolu s Ním, nech Ťa každý deň naplňa milosťami, ktoré potrebuješ pre mnohých hladajúcich, zranených a túžiacich po živote s Bohom. Nech Ťa Pán naplňa radosťou, keď prežívaš chvíle, kedy môžeš vidieť ovocie modlitby a silu a moc Ducha Svätého v situáciách, kedy si povieš: „Bohu nie je nič nemožné.“ Nech je pochválený náš Pán za všetko, čo do Teba vložil, za Tvoju lásku a starostlivosť, za to, že sa i pre nás obetuješ a žiješ pre ľudí okolo seba. Všetko na Božiu slávu – Tvoji farníci.“

Deň otcov

Mužstvo synov

Mužstvo žiakov

Spokojné mamičky a hostiteľom don Jaňom

Účastníci Mariánskeho behu 2015

Prvoprijímajúce deti